

STUDENT GEEN SCHULDSLAAF

voor gratis en toegankelijk onderwijs

Het kabinet kan het sociaal leenstelsel eindelijk invoeren. Studenten moeten een schuld aangaan om hun studie te betalen. Het kabinet en 'onderwijspartijen' D66 en GroenLinks plegen daarmee een aanval op het levenspeil van de studenten. Deze maatregel staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een bredere hervormings- en bezuinigingsagenda.

Asociaal leenstelsel

Het afschaffen van de basisbeurs vormt vooral voor kinderen uit arme gezinnen een hoge drempel om een studie te beginnen. Deze groep heeft nu al een bovengemiddeld hoge studieschuld, ondanks de aanvullende beurs. Deze beurs blijft wel bestaan, maar het afschaffen van de basisbeurs betekent dat ook deze studenten erop achteruit gaan.

Ook de 35 jaar om de schuld terug te betalen kan moeilijk sociaal genoemd worden: hogeropgeleiden die minder verdienen zitten daardoor langer aan hun schuld vast en betalen er meer rente over. In 2013 was deze 0,81 procent, maar in 2007 wel 4,17 procent! Het terugbetalen begint zodra je minimumloon gaat verdienen. Afgestudeerden zijn de afgelopen jaren steeds minder gaan verdienen. Jongeren werken steeds vaker en langer tegen minimumloon, waardoor ze er dus langer over zullen doen hun studieschuld af te betalen.

Afgestudeerden vinden het steeds moeilijker om een baan te vinden. Uit onderzoek van Elsevier blijkt dat de werkloosheid onder afgestudeerde hbo'ers

en academici sterk is gestegen, dat de salarissen gedaald zijn en dat het voor starters moeilijk is om een vast contract te krijgen. Nederland heeft een hoge opleidingsgraad, maar de kosten hiervoor worden niet terugverdiend. De oplossing: de individuele student moet er steeds meer voor opdraaien.

Het schuldenstelsel is ook op lange termijn een aanslag op het levenspeil. De studenten van nu willen later ook hun kinderen naar de universiteit sturen. Het jarenlang afbetalen van een studieschuld is weer een extra vaste last die toekomstplannen in de weg staat.

De Europese strategie

De onderwijsplannen maken deel uit van een bredere Europese strategie. Europa moet efficiënter worden om zo de wereldwijde concurrentie aan te gaan. De EU is het instrument van het Europees kapitaal. De lonen moeten naar beneden gelijkgeschakeld worden om de superwinsten van de monopolies op te voeren. De kapitalistische crisis wordt aangewend om deze agenda versneld door te voeren: we moeten bezuinigen en hervormen om dit rotte systeem overeind te houden.

Ook hoogopgeleiden komen hier niet onderuit. De grote meerderheid van de studenten wordt

**communistiche
jongerenbeweging**

uiteindelijk ook werknemer, afhankelijk van loon om in het levensonderhoud te voorzien. Met het leenstelsel zijn afgestudeerden straks eerder geneigd om beneden hun opleidingsniveau te werken om maar van die studieschuld af te komen. Ze zullen worden gedwongen de concurrentie met andere werknemers aan te gaan en ook de lonen van deze groep drukken.

Anderen zullen, ondanks alle tegenwerking, toch de afvalrace aangaan. Denk aan de wildgroei van on(der)betaalde stages, flexibele banen en onzekere academische functies. Jongeren worden in het kapitalisme gedegradeerd tot on(der)betaalde, rechteloze arbeidskrachten. Het verlangen om een studieschuld af te betalen zal deze tendens alleen maar versterken en weinig ruimte overlaten om je in de vakbeweging te organiseren en 'koopkracht en echte banen' te eisen. Zo draagt het leenstelsel bij aan het Europa van het kapitaal.

Hoe kunnen we terugvechten?

Deze stelselmatige kant van het leenstelsel komt in de media nauwelijks naar voren. Zij leiden af van de kern van de zaak met bezuinigingslogica, of ze zeggen dat studenten een verworvenheid als studiefinanciering moeten ruilen voor andere

rechten, bijvoorbeeld meer bevoegdheden voor de medezeggenschap. Maar toegankelijkheid is een fundamenteel recht, iets waar niet op onderhandeld kan worden met zaken die er los van staan.

Studentenbonden hebben nu de kans om de woede over het leenstelsel aan te grijpen om duizenden studenten te mobiliseren en hen bewust te maken van de strategische belangen achter het leenstelsel. Alleen een sterke studentenbeweging die studenten op hun concrete belangen organiseert kan het leenstelsel van tafel krijgen. Gezien de toekomstige positie van studenten als werknemers is het noodzakelijk dat de studentenbeweging en vakbeweging samen optrekken tegen de aanvallen van het kapitaal op het levenspeil en de verworvenheden.

De **Communistische Jongerenbeweging (CJB)** zet zich in om jongeren voor hun belangenstrijd te organiseren. De CJB wijst aanvallen op de rechten van jongeren af en strijdt voor een socialistische maatschappij, waarin niet de winsten, maar de behoeften van de mensen centraal staan. Wil je meer weten? Kijk op www.voorwaarts.net voor meer informatie en de contactgegevens.

